

- 16.25-16.30 Discussie
- 16.30-16.55 Serologie en sero-epidemiologie
J. L. M. Lelyveld
- 16.55-17.00 Discussie
- 17.30-18.30 Receptie in Museum Boerhaave

ZATERDAG 22 NOVEMBER 1980

09.30-10.00 Ontvangst en koffie

Voorzitter: J. J. Laarman

10.00-10.25 Behandeling van malaria tropica en haar complicaties
A. de Geus

10.25-10.35 Discussie

10.35-11.00 De milt bij malaria infecties
P. C. Stuurver

11.00-11.10 Discussie

11.10-11.30 Koffiepauze

11.30-11.55 Resistentie en profylaxe
H. J. van der Kaay

11.55-12.00 Discussie

12.00-12.25 Ontwikkelingen rond de immunisatie tegen malaria
T. Ponnudurai

12.25-12.30 Discussie

12.30-12.55 Toekomstvisie op het malaria-probleem
J. H. E. Th. Meuwissen

12.55-13.00 Discussie en sluiting door de voorzitter

13.00-14.00 Lunch

LIJST VAN VOORZITTERS EN SPREKERS

- V. F. M. van Amelsvoort, Instituut voor Gezondheidszorg in Ontwikkelingslanden, Verlengde Groenestraat 75, 6525 EJ Nijmegen
- H. Bijkerk, Geneeskundige Hoofdinspectie, Afdeling Infectieziekten, Dokter Reijersstraat 8, 2265 BA Leidschendam
- W. M. C. Eling, Laboratorium voor Cytologie en Histologie, Katholieke Universiteit, Geert Grootte Plein Noord 21, 6525 EZ Nijmegen
- A. de Geus, Instituut voor Tropische Hygiëne, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 57, 1092 AD Amsterdam
- C. Jerusalem, Laboratorium voor Cytologie en Histologie, Katholieke Universiteit, Geert Grootte Plein Noord 21, 6525 EZ Nijmegen
- H. J. van der Kaay, Laboratorium voor Parasitologie, Rijksuniversiteit, Rapenburg 33, 2311 GG Leiden
- J. J. Laarman, Instituut voor Tropische Hygiëne, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 57, 1092 AD Amsterdam
- J. L. M. Lelyveld, GG en GD, Jaarbeursplein 17, 3521 AN Utrecht
- J. H. E. Th. Meuwissen, Laboratorium voor Medische Parasitologie, Katholieke Universiteit, Geert Grootte Plein Zuid 24, 6525 GA Nijmegen
- T. Ponnudurai, Laboratorium voor Medische Parasitologie, Katholieke Universiteit, Geert Grootte Plein Zuid 24, 6525 GA Nijmegen
- H. A. van Seventer, Instituut voor Tropische Hygiëne, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 57, 1092 AD Amsterdam
- E. H. D. Smit, ACF Chemiefarma NV, Straatweg 2, 3604 BB Maarssen
- P. C. Stuurver, Afdeling Interne Geneeskunde, Havenziekenhuis, Haringvliet 2, 3011 TD Rotterdam
- P. H. van Thiel, Pieter de Hooghflat A 33, 2723 GR Bilthoven
- J. P. Verhave, Laboratorium voor Medische Parasitologie, Katholieke Universiteit, Geert Grootte Plein Zuid 24, 6525 GA Nijmegen

*Klein bellen
010 634460*

SYMPOSIUM

georganiseerd door de
**NEDERLANDSE VERENIGING VOOR
 TROPISCHE GENEESKUNDE**
 en de **NEDERLANDSE VERENIGING
 VOOR PARASITOLOGIE**, in
 samenwerking met de **BOERHAAVE COMMISSIE
 VOOR POSTACADEMISCH ONDERWIJS
 IN DE GENEESKUNDE**,

DOCTEUR A. LAVERAN

Charles Louis Alphonse LAVERAN 1845-1922

MALARIA CENTENNIIUM HERDENKING

21-22 NOVEMBER 1980

LEIDEN

SYMPOSIUMLEIDERS:

Dr. H. J. van der Kaay, Leiden
Prof.dr. J. J. Laarman, Amsterdam
Dr. J. P. Verhave, Nijmegen
Dr. H. L. Wolff, Leiden

TOELICHTING:

Op 6 november 1880 ontdekte de Franse arts Laveran in het bloed van een patiënt lijdend aan "moeraskoorts" een nieuwe parasiet, die door hem voor de oorzaak van het sinds eeuwen bekende ziektebeeld werd gehouden en die hij **Oscillaria malariae** noemde.

De betekenis van deze waarneming, de exflagellatie van de microgametocyt, werd pas vele jaren later duidelijk, toen zowel Ross in India als Bignami en Grassi in Italië, in 1898, de rol van de malariamuskiet als vector van de parasiet hadden ontdekt en beschreven. De ontdekking van de parasiet door Laveran mag met recht als één van de belangrijkste mijlpalen in de geschiedenis van de geneeskunde worden beschouwd.

Mede door moeilijkheden met de bestrijding van de malaria op grote schaal, zien we dat malaria in de voormalig-Indische gebieden weer terugkeert, met name in Zuid-Oost Azië en Centraal-Amerika. Bovendien worden we gekonfronteerd met een uitbreiding van het gebied waar chloroquine resistentie van **Plasmodium falciparum**, de verwekker van malaria tropica, voorkomt. Het gevolg is, dat malaria als importziekte in Europa gestadig toeneemt. Dit verhoogt de noodzaak de ziekte onder reizigers uit de (sub)tropen steeds in de differentiaal diagnose te betrekken, te meer daar de malaria als autochtone ziekte in ons land reeds sinds 1958 was uitgeroeid, zij het dat de officiële erkenning pas in 1970 door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WGO) werd afgegeven.

Gestimuleerd door de WGO en mede door de succesvolle ontwikkeling door Trager en Jensen van een continue in-vitro kweek van **P. falciparum** heeft het malariaonderzoek de laatste jaren een snelle ontwikkeling doorgemaakt.

Dit 2-daags symposium bestrijkt behalve de historische ontwikkeling van de malaria (bestrijding), dan ook recente ontwikkelingen rond de cel-biologische aspecten, sero-epidemiologie, immunopathologie, immunisatie, therapie, profylaxe en resistentie. Het zal worden afgesloten met een toekomstvisie op het malariaprobleem.

Het symposium richt zich tot medici en biologen, die beroeps-halve met malaria, malarapatiënten of de preventie van malaria te maken hebben, dan wel bij malariaonderzoek zijn betrokken, alsmede tot hen die zich willen oriënteren over de stand van zaken op dit terrein van de wetenschap. Tegelijkertijd zal een tentoonstelling worden ingericht door het Museum Boerhaave te Leiden, die gedurende de enige maanden voor het publiek toegankelijk zal zijn.

INSCHRIJFKOSTEN:

De inschrijvingskosten voor het symposium bedragen f 25,-; de kosten voor lunches op 21 en 22 november bedragen in totaal f 8,-.

WIJZE VAN INSCHRIJVEN:

- Aanmelding vóór 7 november 1980 door het insturen van bijgevoegde inschrijfkaart.
- Zij, die zijn ingeschreven ontvangen een stortings-/acceptatie girokaart. Betaling dient op zodanige wijze te geschieden dat het overgemaakte bedrag uiterlijk één week voor het begin van het symposium door het bureau van de Boerhaave Commissie kan zijn ontvangen, waarna de inschrijving definitief is.
- Alleen bij annulering vóór het verstrijken van de inschrijvingstermijn worden de inschrijvingskosten gerestitueerd.

PLAATS:

Het symposium zal worden gehouden in het gebouw Stationsplein 12, zaal nr. 2, te Leiden, waar men tijdens het symposium telefonisch bereikbaar is via nr. 071-14 83 33, toestel 4000.

INLICHTINGEN:

Inlichtingen over dit symposium kunt U verkrijgen bij het bureau van de Boerhaave Commissie, p/a Academisch Ziekenhuis, Rijnburgerweg 10, 2333 AA Leiden, telefoon 071-14 72 22; toestel 7781 of bij dr. H. J. van der Kaay, Laboratorium voor Parasitologie, Rapenburg 33, 2133 GR Leiden, telefoon 071-14 83 33, toestel 7442 of 7441, of bij prof. dr. J. J. Laarman, Laboratorium voor Parasitologie/Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 57, 1092 AD Amsterdam, telefoon 020-94 44 22.

HOTELS:

Informatie omtrent hotels wordt verstrekt door: de V.V.V., Stationsplein 210, 2312 AK Leiden, telefoon 071-14 68 46.

PROGRAMMA

VRIJDAG 21 NOVEMBER 1980

09.00-09.30	Registratie en koffie
	Voorzitter: H. J. van der Kaay
09.30-09.50	Opening, gevolgd door toespraak namens de Geneeskundige Hoofdinспекtie H. Bijkerk
09.50-10.35	Ontdekking en mijlpalen in het parasitologisch onderzoek tot 1950 en de malariebestrijding in Nederland P. H. van Thiel
10.35-10.40	Discussie
10.40-11.05	Malaria-film uit 1924 H. A. van Severter
11.05-11.20	Koffiepauze
11.20-11.45	Bestrijding van malaria en het werk van Nederlanders daarbij in de tropen V. F. P. M. van Amelsvoort
11.45-11.50	Discussie
11.50-12.15	Nederland en de Kinine E. H. D. smit
12.15-12.30	Discussie
12.30-14.00	Lunchpauze
	Voorzitter: J. H. E. Th. Meuwissen
14.00-14.25	Cell-biologisch onderzoek van de gastheer-parasiet-relatie na 1950 J. P. Verhave
14.25-14.30	Discussie
14.30-14.55	Gastheerreacties op de erythrocytaire cyclus W. M. C. Eling
14.55-15.00	Discussie
15.00-15.25	Pathologie en immuno-pathologie C. Jerusalem
15.25-15.30	Discussie
15.30-16.00	Theepauze
16.00-16.25	Entomologie en epidemiologie J. J. Laarman